

Térképek jelentése és elemzése

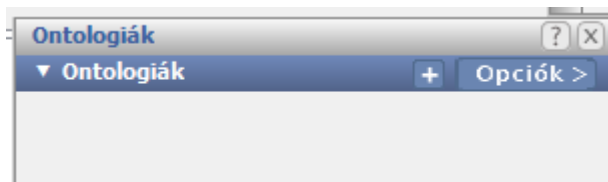
Ontológiák

Az ontológiák termekre, csomópontokra (konceptiókra) és összeköttetésekre (kapcsolatokra) vonatkozó listák, amik importálhatóak és hozzáadhatóak a VUE térképekhez, hogy jelentést kölcsönözzenek neki. VUE képes RDF-S vagy OWL formátumú ontológiákat importálni, koncepció térképek készítéséhez, előre definiált objektumok és kapcsolattípusokhoz. Ezek a meghatározott szótár alapján lévő térképek segítenek a térkép készítésénél, valamint a számítógéppel segített térkép összehasonlításban, és felmérésben. Az objektumok és kapcsolatok látványos karakterisztikáját meghatározó ontológiák CSS fájlokkal is lehetnek formázva (alapértelmezett CSS fájlok a VUE-vel érkeznek). Ontológiai termek kereshetőek.

Mind az ontológiai termek, mind az ontológiai tagság kulcsszavai hozzáadhatóak a csomópontokhoz.

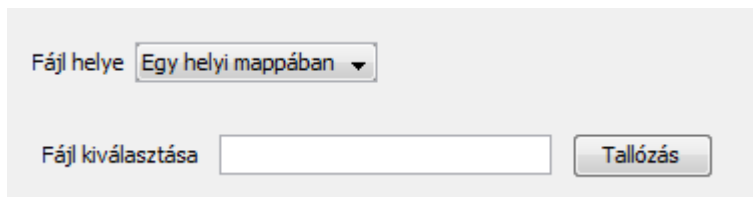
Ontológia importálásához:

1. A menüsorról válasszuk az **Ablakok -> Ontológiák** pontot.
Az ontológiák ablak megnyílik.
2. Az eszköztárról válasszuk az Ontológia hozzáadása eszközt.
Ontológia hozzáadása ablak megnyílik.

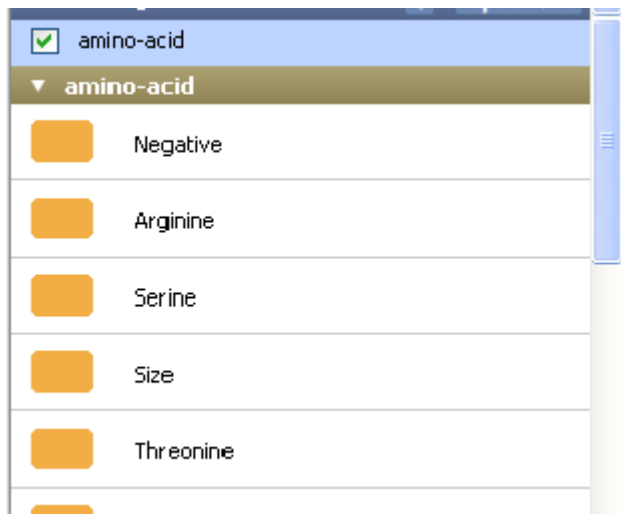
Ontológiák helyi fájlból, vagy a webről is hozzáadhatóak.

3. A fájl helye mezőben válasszuk ki, hogy helyi vagy webes fájlt szeretnénk hozzáadni.

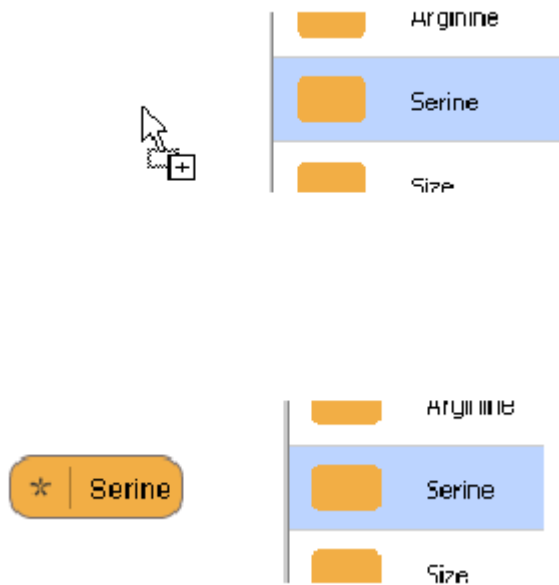
4. A fájl kiválasztásánál, tallózzuk ki a fájlt.

5. Kattintsunk a hozzáad gombra (MAC-en a Megnyítésra).
Az ontológia hozzáadódik az ontológiák ablakhoz.

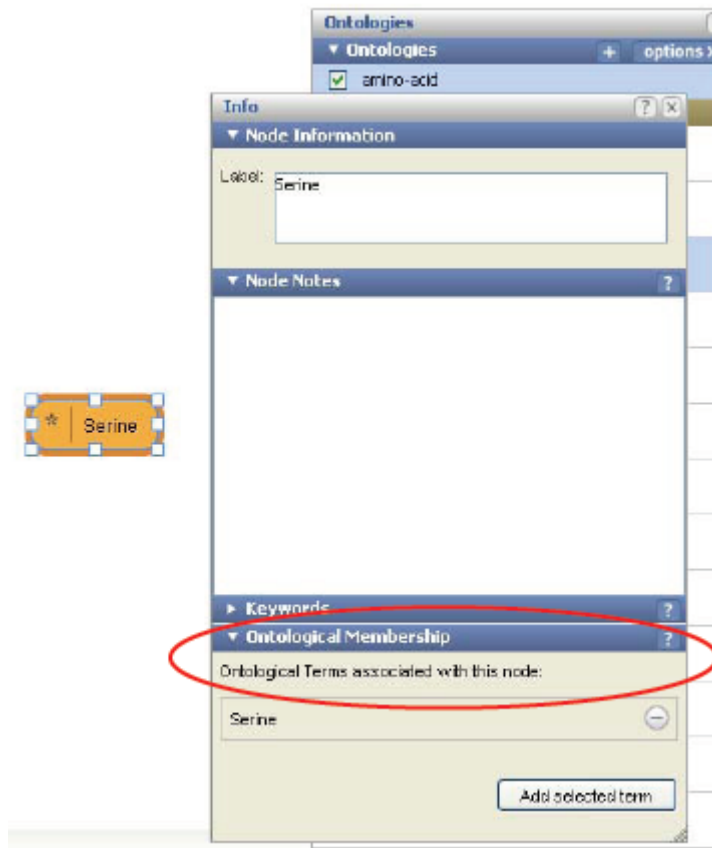
Ontológiai csomópont hozzáadása a térképhez:

6. Az ontológiák ablakban ahol láthatóak, vonsszoljuk ki a listából a termet a térképre.
A csomópont hozzáadódik a térképhez.

Csomópontok, melyeknek vannak ontológiai termjeik, csillag jelet viselnek.

Ontológiai tagság (csomóponthoz rendelt termek) leellenőrizhetők a csomópontra kattintás után az Infó ablakban (Ablakok -> Információ).

Alternatívaként, adhatóak Ontológiai tagságok létező csomópontnak is.

Létező csomóponthoz való hozzáadás:

1. A menüsorról válasszuk az Ablakok -> Információ pontot.
Az Információs ablak megnyílik.
2. Mikor az Ontológiák ablak is nyitva van, kattintsunk a csomópontra.
Méretező jelölők jelennek meg körülötte.

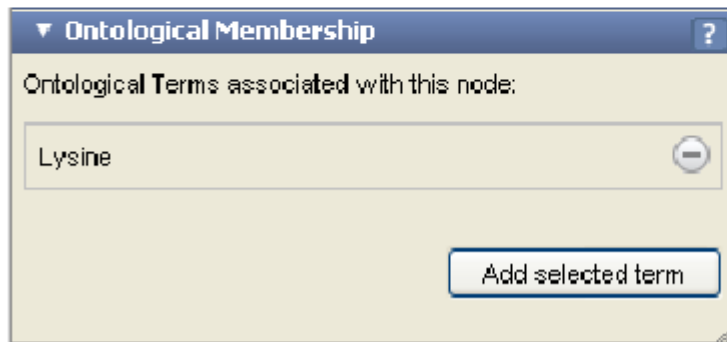

3. Az ontológiák ablakban kattintsunk egy ontológiai termre.

4. Az Információs ablak aljánál van az Ontológiai Tagság fül. Kattintsunk a Kiválasztási term hozzáadása gombra.

A term hozzáadódik.

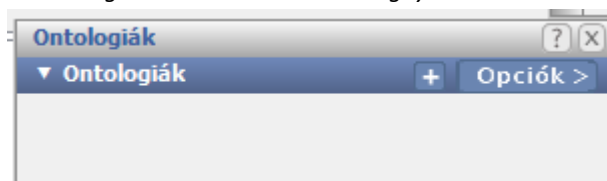

Más funkciója az ontológiának:

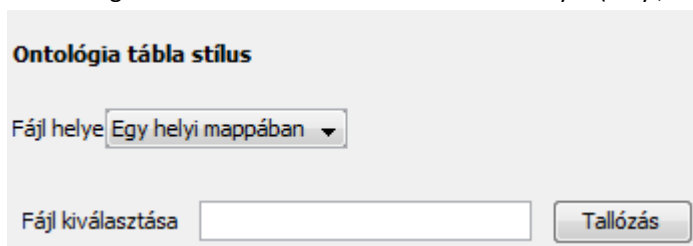
- A csomópont címének megváltozása nem változtatja meg az ontológiai tagságát.
- Több term is adható egy csomópontnak.
- A termék eltávolítható az eltávolító eszközzel.

Stílus táblák is adhatóak az ontológiákhoz, hogy egységes legyen a formázás:

1. A menüsorról válasszuk az **Ablakok -> Ontológiák** pontot.
Az ontológiák ablak megnyílik.
2. Kattintsunk az ontológiák hozzáadása eszközre.
Az ontológiák hozzáadása ablak megnyílik.

3. Az Ontológia tábla stílus rész alatt válasszuk ki a helyet (helyi, vagy webes).

4. Tallózzuk ki a megfelelő fájlt.

5. Kattintsunk a hozzáad gombra. (MAC-en a Megnyításra)
A stílus tábla elfogadásra kerül.

Ontológiák eltávolítása az Ontológiák ablakból:

1. Kattintsunk a megfelelő ontológián jobb gombbal (MAC-en Ctrl+kattintás).
Gyorsmenü jelenik meg.
2. Majd az Ontológia eltávolításán.
Az ontológia törlődik.

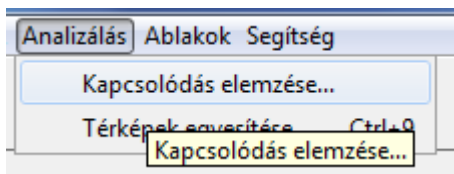
Kapcsolódás elemzés

Kapcsolódás elemzéskor a VUE eszköze egy mátrixot készít a csomópontok közötti kapcsolatokról. A végeredmény egy ideiglenes szövegfájlba kerül, amit későbbi használatra el lehet menteni, vagy statisztikai programba lehet importálni, hogy adatok elemzéséül szolgáljon. A csomópontok közötti kapcsolatokat egy 0-1 bináris jelölésű rendszer reprezentálja. A csomópontok metaadatai (kulcsszavai) szintén exportálhatóak a VUE készítői számára.

Készíthetünk elemzést éppen aktív térképről, vagy helyben tároltakról.

Kapcsolódás elemzés készítéséhez:

1. A menüsorról válasszuk az **Analizálás -> Kapcsolódás elemzés** pontot.
A kapcsolódás elemzés ablak megnyílik.

2. Kattintsunk a **Létrehozás** gombra.
Az ideiglenes szöveges dokumentum elkészül.
3. Mentsük el a fájlt.

Térképek összeolvasztása

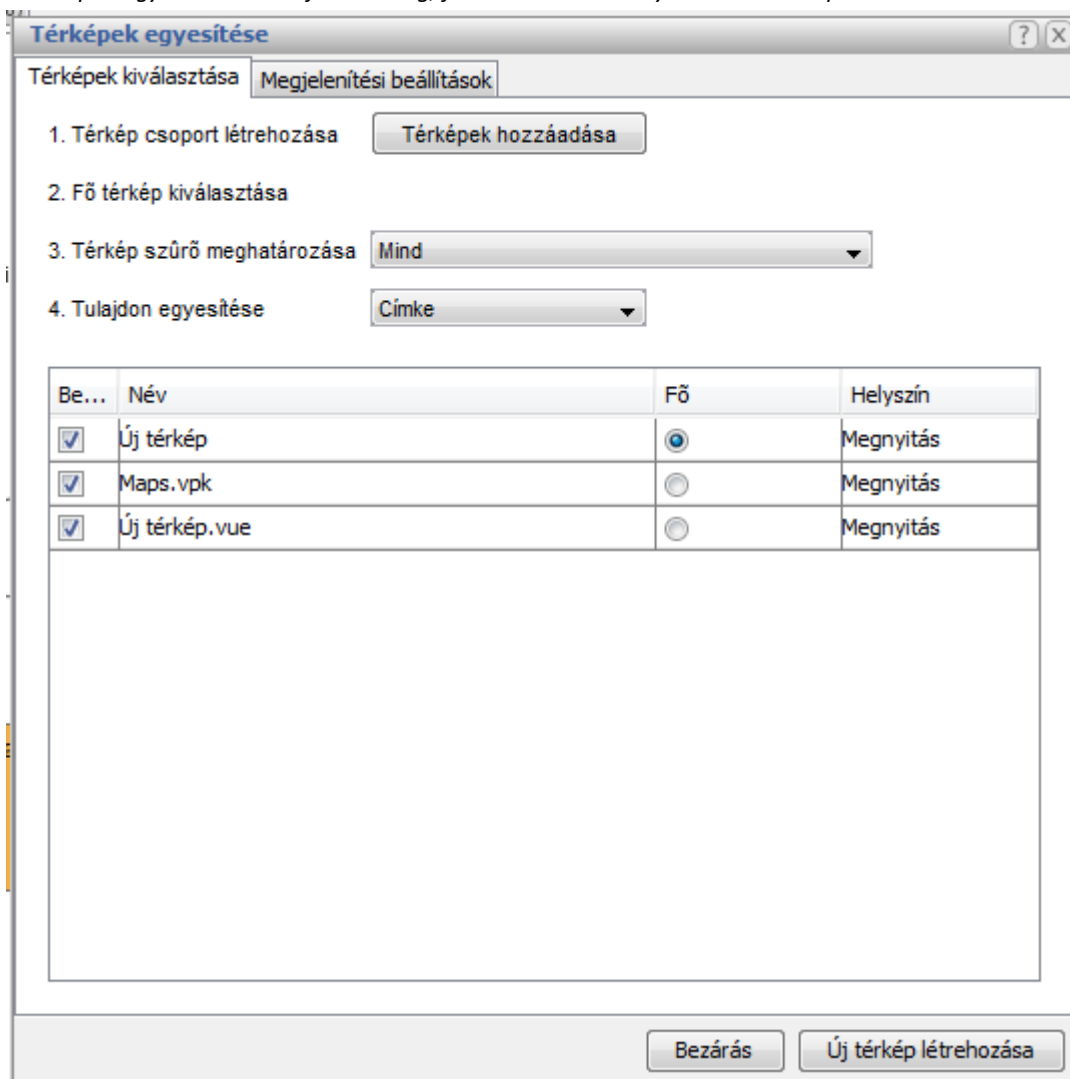
VUE támogatja a térképek egy csoportjának összeolvasztását egyetlen térképbe, kétféle megjelenítési móddal: súly vagy szavazás. Súly módban a csomópontok színei az előfordulásuk valószínűségével változik. A szavazás mód a felhasználónak engedi, hogy egy küszöb feltételnek megfelelő csomópontok és összeköttetések láthatóak csak (például, melyek a térkép 35%-án vannak). Nincs szükség ontológiákra, mivel az összeolvasztás csak a csomópontok és összeköttetések címén alapul. VUE térképek egyedi azonosítóval, vagy a csomópontok metaadatainak kombinációjaként kerülnek összeolvasztásra.

Az egyedi azonosító, ahogy a neve mondja, egyedileg azonosítja a csomópontot. Tipikusan a csomópont címe ilyen egyedi azonosítóként szerepelhet. VUE-nek van beépített támogatása arra, hogy a csomópont más tulajdonsága, mint a metaadata, vagy a metaadat elemeinek kombinációja legyen az egyedi azonosító. Ez jó segítséget nyújt azonos című csomópontok esetén (, mint a Szabolcs) ami vonatkozhat a megyére is, vagy egy személyre is. Ilyen esetekben a felhasználók meghatározhatnak egy metaadat elemet, ami tisztázza a csomópontot.

Térképek összeolvasztásához:

1. A menüsorról válasszuk az **Analizálás -> Térképek egyesítése** pontot.

A térképek egyesítése ablak jelenik meg, felsorolva minden nyitott VUE térképet.

A térképek egy csoportja kiválasztható az éppen megnyitott térképek közül, vagy kiválasztható a helyileg tárolt térképekből. A csoportok kialakítása a térképek előtt lévő pipálható dobozokkal lehetséges, vagy eltávolítható a sor végén lévő (-) jellel. (Ez csak nem megnyitott térképekre vonatkozik.)

Térkép csoportokhoz adásához:

2. Kattintsunk a **Térképek hozzáadása** gombra, és tallózzuk ki a nekünk kellőeket.

Térkép törlése a csoportokból:

3. Az első mezőben pipáljuk vissza azt amelyiket nem szeretnénk. → .

A fő térkép meghatározza, hogyan legyenek az elemek az új összeolvasztott térképen. A fő térkép úgy működik, mint egy szűrő, eldönti, mely csomópontok legyenek benne az újban, melyek nem (lásd 5. lépés).

Fő térkép kiválasztásához:

4. A Fő mezőben kattintsunk a gombra, hogy melyik legyen az.
Az alábbi ábrán a Maps.vpk lesz a fő térkép.

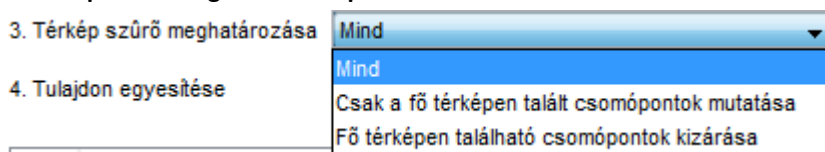
Be...	Név	Fő	Helyszín
☒	Új térkép	☐	Megnyitás
☒	Maps.vpk	☒	Megnyitás
☒	Új térkép.vue	☐	Megnyitás

Térkép szűrő 3 lehetőséget nyújt:

- Minden csomópont mutatása, az összes összeolvasztott térképről.
- Csak a fő térképen lévő csomópontok mutatása.
- Csak a fő térképen lévők elrejtése.

Térkép szűrő beállításához:

5. A **Térkép szűrő meghatározása** pontnál válasszunk.

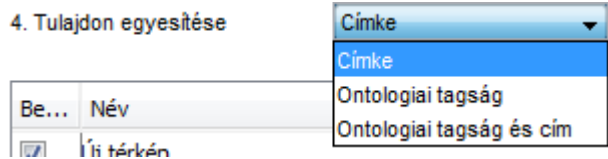

A következő mező a Tulajdon egyesítése, mely meghatározza, milyen kritérium alapján legyen eldöntve, hogy két csomópont egyforma vagy sem.

Következőkből lehet választani:

- **Címke** – csomópontok, melyeknek ugyanaz a címe ugyanolyannak lesz tekintve.
- **Ontológiai tagság** – csomópontok, melyeknek ugyanaz az ontológiai tagsága, ugyanolyannak lesznek tekintve, beleértve a tagság nélkülieket is.
- **Ontológiai tagság és címke** – csomópontok ugyanazzal a címmel, de más tagsággal különbözőnek lesznek tekintve.

6. A Tulajdon egyesítése pontban válasszunk.

Megjelenítési beállítások

A megjelenítési beállítások két módot ajánlanak fel a megjelenítésre, ami a csomópontokra és az összeköttetésekre is vonatkozik, lehet súly vagy szavazás.

Súly módban a színek változnak a csomópontok előfordulásán alapulva és ez az alapértelmezett. A felhasználó meghatározhat paramétereket (küszöböt), és hogy milyen módon legyen megjelenítve a kapcsolatok, mint a stílus, vagy a vonal színe, és vastagsága.

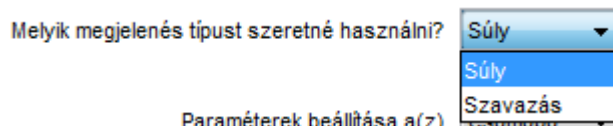
Szavazás mód lehetőséget nyújt a felhasználó számára, hogy küszöböt állítson be a csomópontok és az összeköttetések számára, hogy elérnek e egy adott paramétert. Az eredmény térkép csak az adott csomópontokat és összeköttetéseket mutatja – stílusuk a fő térképével egyezik majd.

Megjelenítési beállítások állítása a Súly módhoz:

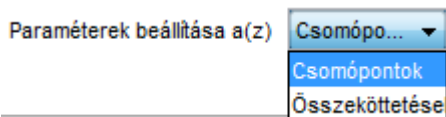
1. Kattintsunk a **Megjelenítési beállítások** fülre.

Az opciók megjelennek.

2. A „Melyik megjelenítési típust szeretné használni?” mezőbe válasszuk a Súly-t.

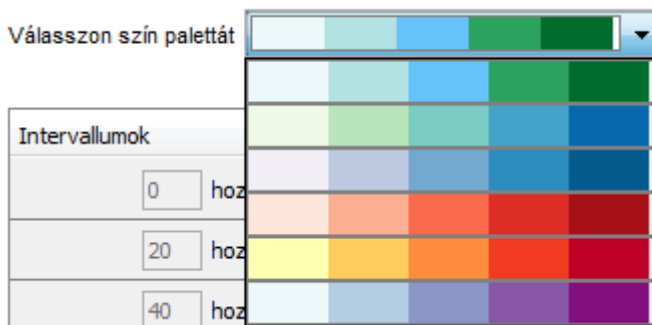

3. A paraméterek beállításánál válasszuk a Csomópontokat vagy az összeköttetéseket.

4. Nem kötelező: Választhatunk szín palettát, a „Válasszon színpalettát” lehetőségnél.

A sötétebb szín a nagyobb előfordulást jelzi.

Az intervallumok mezőiben megváltoztathatjuk, hogy milyen tartományok között milyen színnel és betű stílussal legyenek megjelenítve. Nincs szükség csomópont stílusra mivel azokat a VUE az alap térképről választja.

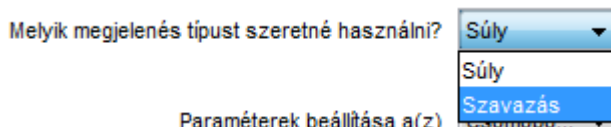
Intervallumok	Előnézet
0 hozzá 20 %	Cím [Edit Node Color]
20 hozzá 40 %	Cím [Edit Node Color]
40 hozzá 60 %	Cím [Edit Node Color]
60 hozzá 80 %	Cím [Edit Node Color]
80 hozzá 100 %	Cím [Edit Node Color]

A Stílusok megváltoztathatóak, ha a Csomópont Színeinek szerkesztésére kattintunk, ami egy Formázási palettát nyit meg.

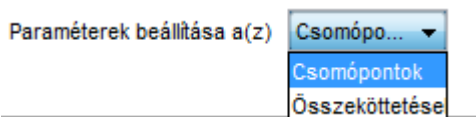
- Kattintsunk az **Új térkép létrehozása** gombra.
Az új térkép elkészül.
- Zárjuk be a térképek egyesítése ablakot.
- Válasszuk a **Fájl -> Mentés** másként opciót, és adjunk nevet az új egyesített térképnek.

Megjelenítési beállítások a Szavazás módhoz:

- Kattintsunk a **Megjelenítési beállítások** fülre.
Az opciók megjelennek.
- A „Melyik megjelenítési típust szeretné használni?” mezőbe válasszuk a Szavazás-t.

- A paraméterek beállításánál válasszuk a Csomópontokat vagy az összeköttetéseket.

A küszöb határozza meg, hogy mely csomópontok és összeköttetések jelenjenek meg az egyesített térképen. Például, ha 60% a küszöb, akkor azok a csomópontok fognak megjelenni amelyek legalább 60%-ban vannak jelen a kiválasztott térképeken. Az alapértelmezett küszöb a 20%.

Küszöb meghatározásához:

4. Húzzuk a csúszkákat a százalékosan a megfelelő értékre.

Több vagy kevesebb csomópont és összeköttetés fog megjelenni az egyesített térképen.

Küszöb megállapítása csomópontokhoz és összeköttetésekhez:

Azok a csomópontok amelyek legalább 20 % térképeken vannak, benne lesznek

Összekötők

Azok az összeköttetések amelyek legalább 20 % térképeken vannak, benne lesznek

5. Kattintsunk az **Új térkép létrehozása** gombra.

Az új térkép elkészül.

6. Zárjuk be a térképek egyesítése ablakot.
7. Válasszuk a **Fájl -> Mentés** másként opciót, és adjunk nevet az új egyesített térképnek.